

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 78/2011-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., K., zastúpeného advokátom JUDr. J. M., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 6 To 46/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. februára 2011 osobne do podateľne doručená sťažnosť J. K., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 6 To 46/2010. Na základe výzvy ústavného súdu zo 14. februára 2011 bola sťažnosť doplnená podaním z 25. februára 2011 doručeným osobne do podateľne ústavného súdu 28. februára 2011.

Zo sťažnosti a z jej doplnenia vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 T 100/2008-231 z 9. marca 2010 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania zločinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) a 2 písm. c) Trestného zákona, pričom mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní troch rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní štyroch rokov spolu s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe, ako aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkých druhov v trvaní päť rokov. Uznesením krajského súdu č. k. 6 To 46/2010-277 z 8. decembra 2010 bolo odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu zamietnuté.

Podľa názoru sťažovateľa nebolo a ani nemohlo byť preukázané naplnenie subjektívnych a objektívnych pojmových znakov trestného činu kladeného mu za vinu. Je totiž evidentné, že práve policajt sa dopustil trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa, pričom iba vykonštruoval údajný sťažovateľom spáchaný trestný čin útoku na verejného činiteľa. Všeobecné sudy mu dali za pravdu i napriek tomu, že nebolo jednoznačne preukázané, aby sťažovateľ takýto trestný čin spáchal. Nič tomu nenasvedčovalo. Policajt ho evidentne a preukázateľne zastavoval zo vzdialenosti 15-20 metrov, čo je podľa znalca nedostačujúca vzdialenosť na riadne zastavenie pri rýchlosti 60 km/h. Niet divu, že sťažovateľ nemohol zastaviť tam, kde mu to bolo ukázané, a to vyvolalo u neho paniku. Ak by bol policajt stál v strede vozovky, ako to uvádzal, potom by sťažovateľovi vytvoril náhlu prekážku, do ktorej by musel nechtiac naraziť. Vypočutí svedkovia však potvrdili, že policajt stál pri zastavovaní sťažovateľa mimo vozovky. Poškodený policajt sám uviedol, že keď sťažovateľ prechádzal popri ňom, pridal rýchlosť a ušiel. Policajt vediac, že to nestačí na to, aby sťažovateľa obvinil zo spáchania zločinu útoku na verejného činiteľa, potreboval vykonštruovať dokonalý a jasne evidentný trestný čin, kde by bola vôľa sťažovateľa útočiť na policajta zvýraznená. Preto vymyslel so svojim kolegom incident pred domom sťažovateľa, podľa ktorého sťažovateľ mal vystúpiť z auta a policajtom nadávať a vyhrážať sa, že ich vyzlečie z uniforiem a napokon mal udrieť poškodeného do tváre. Tento incident popiera viaceri svedkov, keď uvádzajú, že sťažovateľ narazil do brány svojho domu a ostal opretý hlavou o volant, pričom asi za 30 sekúnd došli

za ním policajti s policajným vozidlom a so zbraňou v ruke ho vytrhli spoza volantu a spútali na kapote sťažovateľovho vozidla. Sťažovateľ preto nemal ani čas na to, aby policajtovi nadával a udrel ho. V skutočnosti by mal byť stíhaný policajt za zneužitie právomoci verejného činiteľa, keďže vykonštruoval trestný čin, ktorý sťažovateľ nespáchal. Chcel sťažovateľovi ukázať ako chutí moc, keďže sťažovateľ mu nezastavil, lebo z objektívnych príčin to nemohol urobiť. Okresný súd dal za pravdu policajtovi bez toho, aby mal dostatok dôkazov, a to i napriek tomu, že oproti jeho tvrdeniu stoja svedecké výpovede minimálne siedmich svedčiacich o opaku. Takéto hodnotenie dôkazov je v rozpore so zákonom, ústavou a „Európskym Dohovorom.“ Krajský súd odobril takýto rozsudok okresného súdu bez dostatočných zákonných dôvodov.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označeného článku ústavy v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 6 To 46/2010 s tým, aby bolo jeho uznesenie z 8. decembra 2010 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Požaduje tiež finančné zadost'učinenie v sume 70 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia advokátom v sume 2 000 €. Domáha sa prednostného prerokovania veci ako naliehavej. Napokon požaduje odložiť vykonateľnosť uznesenia krajského súdu až do „*právoplatného rozhodnutia všeobecného súdu*“.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 6 To 46/2010-277 z 8. decembra 2010 vyplýva, že ním bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 T 100/2008 z 9. marca 2010. Skutok, za ktorý bol sťažovateľ uznaný vinným, znel takto:

„Dňa 20. 2. 2008 okolo 16.25 hod. na H. ul. pred rodinným domom č. 66 v obci K., počas dopravno-bezpečnostnej akcie bol zastavovaný členom policajnej hliadky OO PZ K. A. M., ktorý ho zastavoval bezpečnostným terčikom počas riadenia osobného motorového vozidla Suzuki Baleno, (...), pričom na tento pokyn nereagoval, pridal plyn a pokračoval priamo v jazde na A. M. stojaceho v strede jazdného pruhu, a ktorý v snahe vyhnúť sa hroziacej zrážke s vozidlom obvineného uskočil ku krajnici a následne o prenasledovaní obvineného policajnou hliadkou na ich služobnom vozidle obvinený nezvládol riadenie svojho vozidla, ktorým narazil do oplotenia rodinného domu č. 318 na

C. ulici v obci K. a po vystúpení zo svojho vozidla fyzicky napadol člena policajnej hliadky A. M. tak, že ho udrel do oblasti tváre, avšak zranenia mu nespôsobil.“

Podľa názoru krajského súdu skutkové zistenia okresného súdu majú plne oporu vo vykonaných dôkazoch, na ktoré sa okresný súd v odôvodnení rozsudku odvolal a sú veľmi podrobne rozobrané. Okresný súd vykonal všetky dostupné a potrebné dôkazy, a to tak výsluchom sťažovateľa, ako aj poškodeného A. M. a svedkov C., S., B., M. a V., K., T., K., K., B., T., mal. K. a mal. M. Vykonal tiež vyšetrovací pokus, ako aj listinné dôkazy. Okresný súd v súlade s ustanoveniami § 165 ods. 1, § 167 a § 168 ods. 1 Trestného poriadku riadne, logicky a presvedčivo vyložil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia pri rozhodovaní oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tak jednotlivo, ako i vo vzájomných súvislostiach. Krajský súd tak nemal pochybnosti o správnosti skutkového výroku rozsudku okresného súdu. Vykonaným dokazovaním bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že sa sťažovateľ dopustil žalovaného skutku, ktorý sa stal tak, ako to je uvedené vo výroku rozsudku okresného súdu. Obhajobné tvrdenia sťažovateľa tvoriace podstatnú časť jeho obrany (poukazujúce najmä na porušenia služobných predpisov zo strany policajnej hliadky) sú obštrukčného charakteru a sú pochopiteľne motivované snahou vyhnúť sa trestnej zodpovednosti za spáchanie žalovaného skutku. Je právne neakceptovateľná odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že okresný súd nekriticky prevzal skutkové a právne závery obžaloby. V opačnom prípade by totiž porušil ustanovenie § 278 ods. 1 Trestného poriadku, lebo súd môže rozhodovať iba o skutku uvedenom v obžalobe.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podstatou sťažnosti je námietka sťažovateľa, podľa ktorej všeobecné súdy nesprávne vyhodnotili vykonané dokazovanie a v dôsledku toho dospeli k nesprávnym skutkovým záverom zhodným s obžalobou. To znamená, že jadrom sťažnosti je namietaná správnosť a úplnosť zisteného skutku.

Vzhľadom na takto koncipovanú sťažnosť ústavný súd predovšetkým konštatuje, že vychádzajúc z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) časti vety za bodkočiarkou Trestného poriadku sťažovateľove námietky by nemohli byť prípustnými dôvodmi dovolania, keďže správnosť a úplnosť zisteného skutku by dovolací súd nemohol skúmať a meniť. Preto treba prisvedčiť sťažovateľovi v tom, že vyčerpal všetky jemu dostupné účinné právne prostriedky ochrany označeného základného práva. Zároveň to znamená, že vo veci je daná právomoc ústavného súdu.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto

možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Uplatňovanie zákona v súdnom konaní a postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv. Za porušenie základného práva nemožno považovať neúspech v konaní pred všeobecným súdom (I. ÚS 8/96).

Možno konštatovať, že všeobecné súdy po veľmi rozsiahlom dokazovaní dospeli ku zásadne odlišným skutkovým a právnym záverom, než akými sa obhajoval sťažovateľ. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je veľmi podrobné a vyčerpávajúce. V žiadnom prípade ho preto nemožno považovať za arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ s týmito závermi nesúhlasí, nemôže znamenať porušenie označeného základného práva. Preto niet dôvodu na to, aby ústavný súd do záverov všeobecných súdov zasiahol.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2011